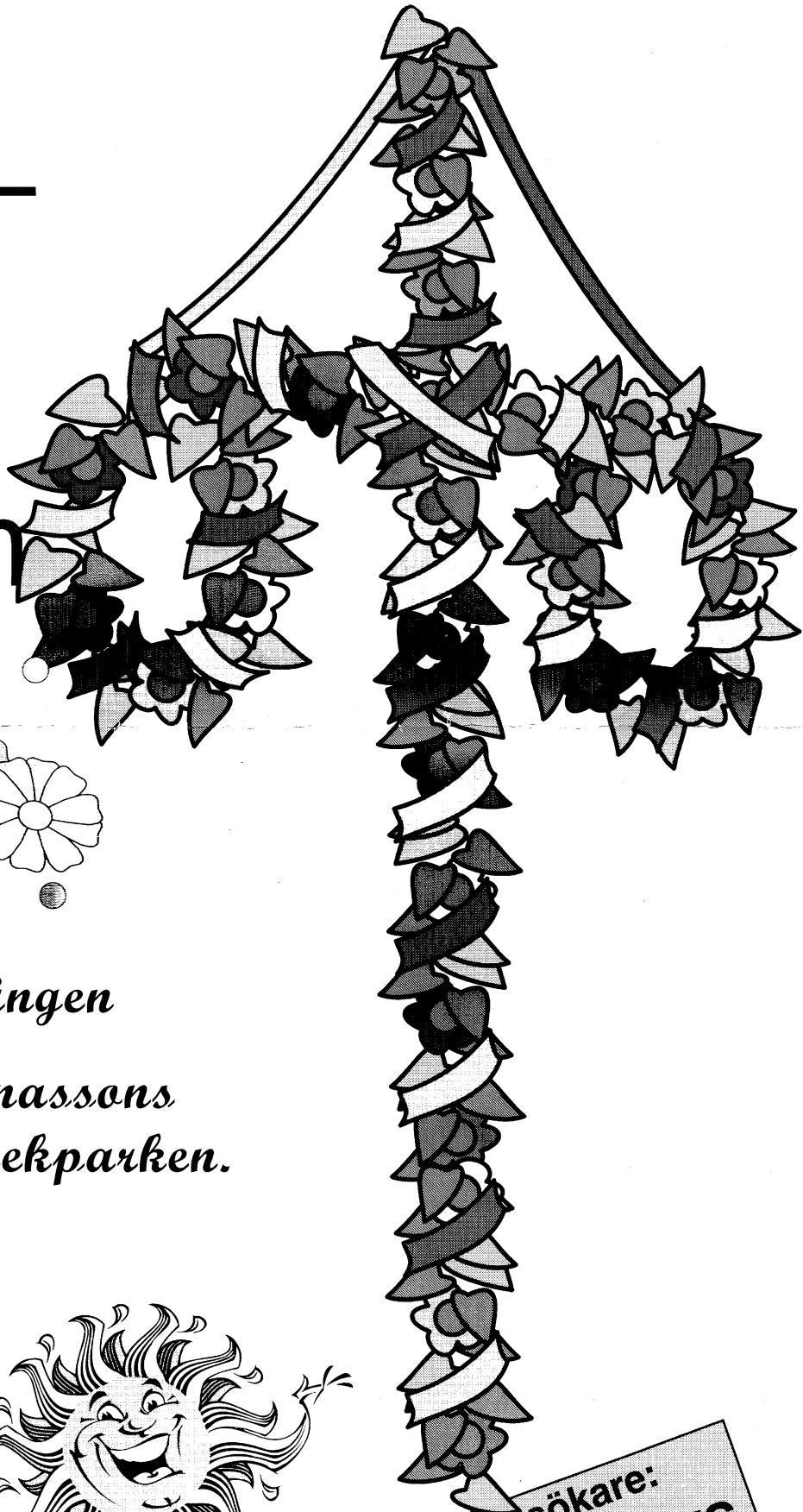
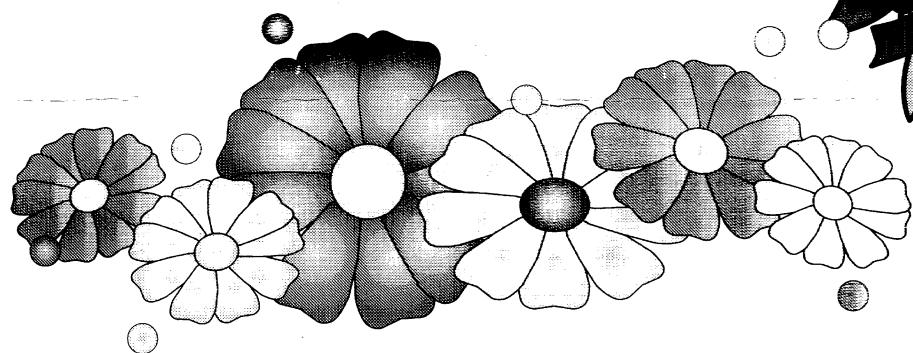

Nr 8
Juni 1999

BYARNA RUNT

Midsommar-
firande
i lekparken

9.00 klär vi midsommarstängen

12.00 går skindan från Jonassons
(f d Fahlgrens) till lekparken.

Lotterier.

Fikaförsäljning.

Tävlingar m m.

*Brännbollsturnering i mitten
av juli, Roger Boström
14 73 14 sammankallar.*

För tillfälliga besökare:
SURFING • BÅTPLATS
vid Myrområdet
(Ljunglöfs kurva)

VÄLKOMMEN!

Yttersjö Fritidsförening

Bjensjöns fiskevårdsområde

I midd'n å maj ..

ringt 'n David å fundere om ve skull följ ve på 'n uflykt kring byana västanert. Dem hadd ju deld ut na pappera ve post'n men ve hadd in't hönne sätt ut brevlåa åtell vegen, sä ve var ju lik vis om hännas delles 'n David ringt. Ve to ju cykeln å trampe iväg åt Yttersjö där ve skull samles åtell skola. Å hä kömma falke sä 'n Gösta fick sätt in tri busa för att all skull rømmes å ändå var hä bra mång söm kört å höll ätter ve biln. Hä var ju löva att alltihopen va gratis, bå busskjuss'n å körven söm ve sku få åtell Brunnsjön.

Dem jer dukte ongdomen nu för tin..

Hä va rohlet å hör å si hörrå dem arbeit ve allt möjlet sä att falke ska komma flytten å trives på landsbygd'n. Si bara hörrå dem ha vorte myttju förmer dell å rust sä båna. Ett tag söntes hä mest likt att byana runt sjön skull dö ut, men nu hall hä på vahl söm för gammalt att ve ta på behov 'n skohl ti varnen by. Hä va ju skada att gamm-skola i Bjensjö fick förfall å rammel i hop... söm hä nu arta sä könn a ha vyre gött å finn snart.

EU bjudd på på körven å busskjuss'n..

å hä ha dem ti å göra. Minst 'n gång om åre ha dem tomme å bju på kaffe å döpp! Hä ha dem rå ve om dem fuska nalta minner å int vackel bort penninga ti tokforen.

Förste busskjuss'n

Söm ve nu satt denna å for runn darrjen mella bya to ja på funder på hörrå hä var först gånga ja åkt buss.

Hä var no i julvickun 39 eller 40 söm ja fick fahle ve Mamma å Pappa åt sta'n först gånga. Ve åkt ju ve Hössjö-buss'n å hä var Höglund sjölvén söm kört. Söm ja minns hä var ju buss'n olicklet stor, å då ve steg på sä var hä ju redan myttju falk å fler vart hä ättersöm. Hä sto falke åtell vegen ti varnen by söm ritt opp hana o skull fahle ve, hä var int sä noga ve hållplassa den ti'n men man sto ju söm regel åtell den mjölk-brygg söm var närmest dell.

Nästän allihop skull ju ut för å julhannel å va va på bra humör å prata å hadd trevlet. Ja minns bara ejn i min ålder å hä var 'n Karl-Göran å ve hadd ju fullt göra å spärr å si allt märkvärdet ätter vegen. Särskilt köm ja ihög att ve stane å på Teg åtell bryggerie för å släpp å nagen innan ve kört över bron. Över bron kört Höglund sä sakta å försiktet för ve mött na anne fordon. Om hä var 'n hästskjuss eller 'n personbil minns ja int. Sä komme ve då äntligen åt sta'n. Förste stoppe hä var ti Brogränn men ve steg no å åtel von Ahn's. Hä var ju söm samlingspunkt'n. Se'n gick ve ti Gruffmans i Trångsund för Pappa skull si på 'n radio. Å hä vart sä han köfft 'n Concerton (Stern &

Stern 5-rörs) söm låte olicklet bra å höll i mer än 30 år.

Sen bar hä ju å på fler ställa å hannel na ett å varje. Ja minns särskilt att Mamma skull in på 'n porslinsaffär på Storgatan (42) å dem hadd än enköm leksaksavdelning nede källarn. Ja hadd ju aller sitt slikt eller drömt om att hä könne finnes sä myttju sakren, anne än ti Åhlén & Holms priskrant'n förstås. Hä var svårt å slit sä darn då Mamma hadd hannle färdet.

Då hä vort kaffedags gick ve in på Café Mimer (vid nuvarande ingång till Kungspassagen).

Å om aftan tro ja ve var på Konsumbarn (på övervåningen ung där nu Lekbiten finns) å åt meddagen. Etteråt gick ve dell busstation (å han var sammaless söm dell för två år sen) å komme oss ve buss'n hemöver.

Hä var om möjlet ännu bätter stämning på hemvegen..

Allihopen var gla åt å få komma sä hem, å hä var no nagen söm hadd töje ut på boka å provsmaka. Hä var vart å trangt å ve satt längst bak. Bäst hä var sä stanne buss'n å, strax övaför rävfarmen, å ejn å göbba söm satt främmerå skönt sä ut. Han var bort gode stunna men sä komme'n då igen s'att ve könne fortsatt. Ve hann int langt förrn hä stanne å igen å samma göbb skull ut ...

Nu gick hä söm mer rattåt, å sä bar hä då äntligen i väg utan att ve vort sänke na mer. Sä småningöm fick ju å ve söm satt bakersti hör hörrå hä hadd gått dell. Saken var den att karn hadd fått ti sä nanting olämplet sä han to på tjöjes å ville ut sä han fick kast opp... Men anner gånga ve stanne å berodd på att han vort vis hä tännren hadd följd ve, å då ville 'n ju ut å lejt igen dem. Han var ju mångda fejen att han fann igen dem ti snödriva..

Ja hä var sant, ja skull ju skriv om fiske ti Bjensjön..

men hä går söm vanlet, att hä vill fera ti anner gånga he man in't börj ve. Men je vejt ju sä vähl hörrå hä gå dell. Hä jer ju bara dell å löjs fiskekorte, lejt sä na mask å sätt sä ve mejtspö å si hörrå hä gå. Om man ha nalta naktum ti'n då sätt man ut mjähle sä könn man ju drykt sä ve anne medan man vänt...Å ingen gös ha nagen sitt dell fast ve ha provfiske både i fjol om höst'n å nu fyre voranna.

Hä vort ju kalke igen i fjol om sömmarn å söm vanlet komme ve oss ti na köstne. Etersöm bidraga från stat'n å kommun aller räck dell få ve skarv ti ve nästan sjutus'n, sä no jer hä marne att ve få sälj fiskkorta!

Nu ska je ha än rektet trevle misömmar å rest'n å sömmarn å för den del'n

Bjensjö i juni 1999
Sven Eriksson, ohlförande

KRETSTEATERPLANER

Teaterdirektör Lars Erik Elffors
• 24/1 1817 † 23/6 1860

Elffors bildade eget teatersällskap 1854 och ledde detta till sin tid. Han hade många motigheter, men han gjorde ändå sin trupp en av landsortens främsta och mest välaktade. Han hade i början av 1850-talet planer på att övervintra med sitt sällskap i övre Norrland för att ge föreställningar i Umeå, Skellefteå, Piteå och Luleå efter en bestämd turordning. Planen måste uppgivas. Elffors hade för klens ekonomiska resurser.

ORSTEN CEDERBERG

ris på honom. Eftervärlden har kallat honom en skicklig och tidig teaterman, en förträfflig aktör. »Ett original om man vill, men framförallt målmedveten, en man av gamla stamnen. Alltid i hög hatt och alltid med den stora karneolsringen omkring på högra pekfingeret.» (Olof Hillberg: Teater i Sverige utanför huvudstaden. Stockholm 1948).

»Fört före sin död gav Smitt ut sina teaterminnen, »Teatern och nu». Mera därom senare.

»En resenärs intryck kan inte utan vidare ges vitsord. Den av tilltro, man hyser för den lämnade berättelsen, står i proportion till arten av ens kännedom om rapportören. »Den nedteknade intrycken kan också vara av den karaktären att vi med nöje tar del av dem utan att stort bekymra oss om alla detaljers absoluta tillförlitlighet.

»Ett Carl Gustaf Plagemanns arbete Resor i Norrland etc. utgitt av C. J. Lamm med kommentar 1942—1944) beskriver James Tomlin i sin resejournal 1849 Umeå som »en betydelsefull stad med bra gästgivargård som nästan skulle vara värd att kallas hotell» — en annan resenär ger 1862 ut ett stycke om Umeå som »en liten smutsig gammal stad.»

»I detta sammanhang är aktuell för oss. Han gjorde Resor i Sverige 1871—1878 och om den västerbottenstad . . . Den utomordentliga snygghet, som den liksom i allmänhet i svenska städer, gjorde ett intryck på mig. Gatorna voro något smala och lagda med sten. Alla husen voro byggda av trä, mycket långt över mållade och de flesta hade övervåning.»

»Den angenäma yltre intryck torde ha kommit känslan att vara på möjligheterna till förströelser, som erbjöds dessa möjligheter.

»Umeå, som ursprungligen var en större lada, låg vid den gamla ingången till Ersmarkstået. Birger Steckzén

Bjensjöns fiskevårdsområde

I midd'n å maj ..

ringt 'n David å fundere öm ve skull följ ve på 'n utflykt kring byana västanert. Dem hadd ju deld ut na pappera ve post'n men ve hadd in't hönne sätt ut brevlåa åtell vegen, sä ve var ju lik vis öm hännas delles 'n David ringt. Ve to ju cykeln å trampe iväg åt Yttersjö där ve skull samlas åtell skola. Å hä kömma falke sä 'n Gösta fick sätt in tri busa för att all skull römmes å ändå var hä bra mång söm kört å höll åtter ve biln. Hä var ju löva att alltihopen va gratis, bå busskjuss'n å körven söm ve sku få åtell Brunnsjön.

Dem jer dukte ongdomen nu för tin..

Hä va rohlet å hör å si hörra dem arbeit ve allt möjlet sä att falke ska kömma flytten å trives på landsbygd'n. Si bara hörra dem ha vorte myttju förmer dell å rust sä båna. Ett tag söntes hä mest likt att byana runt sjön skull dö ut, men nu hall hä på vahl söm för gammalt att ve ta på behov 'n skohl ti varnen by. Hä va ju skada att gamm-skola i Bjensjö fick förfall å rammel i hop... söm hä nu arta sä könn a ha vyre gött å finn snart.

EU bjudd på på körven å busskjuss'n..

å hä ha dem ti å göra. Minst 'n gång öm åre ha dem tomme å bju på kaffe å döpp! Hä ha dem rå ve öm dem fuska nalta minner å int vackel bort penninga ti tokforen.

Förste busskjuss'n

Söm ve nu satt denna å for runn darrjen mella bya to ja på funder på hörra hä var först gånga ja åkt buss.

Hä var no i julvickun 39 eller 40 söm ja fick fahle ve Mamma å Pappa åt sta'n först gånga. Ve åkt ju ve Hössjö-buss'n å hä var Höglund sjölvén söm kört. Söm ja minns hä var ju buss'n olicklet stor, å då ve steg på sä var hä ju redan myttju falk å fler vart hä åttersöm. Hä sto falke åtell vegen ti varnen by söm ritt opp hana o skull fahle ve, hä var int sä noga ve hållplassa den ti'n men man sto ju söm regel åtell den mjölk-brygg söm var närmest dell.

Nästan allihop skull ju ut för å julkannel å va va på bra humör å prata å hadd trevlet. Ja minns bara ejn i min ålder å hä var 'n Karl-Göran å ve hadd ju fullt göra å spärr å si allt märkvärdet åtter vegen. Särskilt köm ja ihög att ve stane å på Teg åtell bryggerie för å släpp å nagen innan ve kört över bron. Över bron kört Höglund sä sakta å försiktigt för ve mött na anne fordon. Öm hä var 'n hästskjuss eller 'n personbil minns ja int. Sä kömme ve då äntligen åt sta'n. Förste stoppe hä var ti Brogränn men ve steg no å åtel von Ahn's. Hä var ju söm samlingspunkt'n. Se'n gick ve ti Gruffmans i Trångsund för Pappa skull si på 'n radio. Å hä vart sä han köfft 'n Concerton (Stern &

Stern 5-rörs) söm låte olicklet bra å höll i mer än 30 år.

Sen bar hä ju å på fler ställa å hannel na ett å varje. Ja minns särskilt att Mamma skull in på 'n porslinsaffär på Storgatan (42) å dem hadd än enköm leksaksavdelning nede källarn. Ja hadd ju aller sitt slikt eller drömt öm att hä könne finnes sä myttju sakren, anne än ti Åhlén & Holms priskrant'n förstås. Hä var svårt å slit sä darn då Mamma hadd hannle färdet.

Då hä vort kaffedags gick ve in på Café Mimer (vid nuvarande ingång till Kungspassagen).

Å öm aftan tro ja ve var på Konsumbarn (på övervåningen ung där nu Lekbiten finns) å åt meddagen. Etteråt gick ve dell busstation (å han var sammaless söm dell för två år sen) å kömme oss ve buss'n hemöver.

Hä var öm möjlet ännu bätter stämning på hemvegen..

Allihopen var gla åt å få kömma sä hem, å hä var no nagen söm hadd töje ut på boka å provsmaka. Hä var vart å trangt å ve satt längst bak. Bäst hä var sä stanne buss'n å, strax övaför rävfarmen, å ejn å göbba söm satt främmerå skönt sä ut. Han var bort gode stunna men sä kömme'n då igen s'att ve könne fortsatt. Ve hann int langt förrn hä stanne å igen å samma göbb skull ut ...

Nu gick hä söm mer rattåt, å sä bar hä då äntligen i väg utan att ve vort sänke na mer. Sä småningöm fick ju å ve söm satt bakersti hör hörra hä hadd gått dell. Saken var den att karn hadd fått ti sä nanting olämplet sä han to på tjöjes å ville ut sä han fick kast opp... Men anner gånga ve stanne å berodd på att han vort vis hä tännren hadd följt ve, å då ville 'n ju ut å lejt igen dem. Han var ju mångda fejen att han fann igen dem ti snödriva..

Ja hä var sant, ja skull ju skriv öm fiske ti Bjensjön..

men hä går söm vanlet, att hä vill fera ti anner gånga he man in't börj ve. Men je vejt ju sä vähl hörra hä gå dell. Hä jer ju bara dell å löjs fiskekorte, lejt sä na mask å sätt sä ve mejtspö å si hörra hä gå. Öm man ha nalta naktum ti'n då sätt man ut mjähle sä könn man ju drykt sä ve anne medan man vänt...Å ingen gös ha nagen sitt dell fast ve ha provfiske både i fjol öm höst'n å nu fyre voranna.

Hä vort ju kalke igen i fjol öm sömmarn å söm vanlet kömme ve oss ti na köstne. Ettersöm bidraga från stat'n å kommun aller räck dell få ve skarv ti ve nästan sjutus'n, sä no jer hä marne att ve få sälj fiskkorta!

Nu ska je ha än rektet trevle misömmar å rest'n å sömmarn å för den del'n

Bjensjö i juni 1999
Sven Eriksson, ohlförande

KRETSTEATERPLANER

Teaterdirektör Lars Erik Elffors
• 24/1 1817 • 23/6 1866

Elffors bildade eget teatersällskap 1854 och ledde detta till sin tid. Han hade många motigheter, men han gjorde ändå sin trupp en av landsortens främsta och mest välaktade. Han hade i början av 1850-talet planer på att övervintra med sitt sällskap i övre Norrland för att ge föreställningar i Umeå, Skellefteå, Piteå och Luleå efter en bestämd turordning. Planen måste uppgivas. Elffors hade för klene ekonomiska resurser.

ORSTEN CEDERBERG

ris på honom. Eftervärlden har kallat honom en skicklig och tidig teaterman, en förträfflig aktör. »Ett original om man vill, men framförallt målmedveten, en man av gamla stamnen. Alltid i hög hatt och alltid med den stora karneolsringen i utantför huvudstaden. Stockholm 1948). Teater i Sverige fört före sin död gav Smitt ut sina teaterminnen, »Teatern och nu». Mera därom senare.
a resenärs intryck kan inte utan vidare ges vitsord. Den av tilltro, man hyser för den lämnade berättelsen, står i proportion till arten av ens kännedom om rapportören. de nedteknade intrycken kan också vara av den karaktären att vi med nöje tar del av dem utan att stort bekymra oss om alla detaljers absoluta tillförlitlighet.
gt Carl Gustaf Plagemanns arbete Resor i Norrland etc. ut av C. J. Lamm med kommentar 1942—1944) beskriver James Tomlin i sin resejournal 1849 Umeå som »en beströad stad med bra gästgivargård som nästan skulle vara av att kallas hotell» — en annan resenär ger 1862 uttyget att vara »en liten smutsig gammal stad.»
Belloni Du Chaillu tar oss med till Umeå just på den tiden i detta sammanhang är aktuell för oss. Han gjorde resor i Sverige 1871—1878 och om den västerbottniska staden har han bl. a. detta att förtälja: »Det är den liksom i allmänhet i svenska städer, gjorde ett intryck på mig. Gatorna voro något smala och lagda med sten. Alla husen voro byggda av trä, mycket långsamt och väl målade och de flesta hade övervåning.»
angenäma yttre intryck torde ha kommit känslan att vara på möjligheterna till förströelser, som erbjöds i dessa möjligheter.
hus, som ursprungligen var en större lada, låg vid ingången till Ersmarkslået. Birger Steckzén

Lyckat projekt byarna runt

Förhoppningsvis har ni alla i bygden observerat att detta projekt är genomfört som en del av Leader för att befrämja landsbygdsutvecklingen.

Genom arbetet med foldern "Placera byarna på Umekartan" har vi velat att folk i den närmaste bygden och vi själva ska bli medvetna om allt som finns att uppleva och upptäcka i våra byar. Projektet avslutades med en inbjudan till er att bli turist i den egna bygden för en kväll.

Vilken uppslutning det blev! Vi fick lov att engagera alla Långströms tre bussar med chaufförer för att genomföra rundturen.

Början i Yttersjö

Vi började i Yttersjö. Där presenterades den projektgrupp som under året samarbetat med folket i byarna för att få underlag för informationen i broschyren. Vi körde från Yttersjö runt Bjännsjön och vidare till Kasamark, Hössjö, Bösta, Högskuru och avslutade kvällen i Djäkneböle vid grillplatsen vid Brunnsjön.

På dessa platser gjorde vi uppehåll och olika personer ställde upp och berättade om det speciella

med just sitt ställe. Vi tackar: Jonas Lindqvist, Sigvard Johansson, Stig Långström, Lennart Salomonsson, Bror Jonsson, Göran Pettersson, Monika och Tommy Persson och Bertil Sandström för att ni ställde upp.

Tiden räckte knappt till

Vi kunde inte stanna på alla ställen och uppsöka alla intressanta platser – för då hade inte en kväll varit tillräcklig! Det blev nog sent i alla fall, det fanns mycket att orda om och vi lärde oss säkert ett och annat om byarna denna kväll.

Kvällen var också tänkt att ge lite sug på att utforska vidare vid andra tillfällen. Varför inte ta med vänner och personer som inte kunde delta denna kväll och göra egna rundturer?

VK följde med

Vi fick uppmärksamhet i VK som följde med och gjorde ett trevligt reportage om oss på rundtur i bygden. Vi fick en "applåd" på insändarsidan också. Roligt att många var nöjda med kvällen och initiativet.

VF har uppmärksammat oss också, fast på ett annat sätt, genom den landsbygdsturistbila-

•Från vänster: Margareta Wolf-Watz, representerande Djäkneböle, David Bergström från Yttersjö, Margareta Ekbäck från Mellansvartbäck, Gunnel Stenbäck från Hössjö, Erik Lindmark från Yttersjö och för Pollux, Ulrika Johansson från Bjensjö. Saknas på bilden gör Ingela Fransson, Strängnäs och Sven-Olov Edvinsson, Kasamark.

ga som följde med tidningen vecka 23.

Vårt arbete har fått spridning!

Den guidade turen genom byarna avslutades med uppskattad korvgrillning vid Brunnsjön. Det var skönt att få sig något till livs och det värmdes gott!

Vad blir det av initiativet efter detta?

Byarna mindre anonyma

På sikt borde våra byar bli mindre anonyma för folk i den närmaste trakten. Vi har fått en gemensam logo att använda för att ge samhörighet mellan byarna i bygden. På vår rundturkväll blev det alldeles tydligt att det finns många duktiga företagare i byarna, borde det inte komma en företagsuppföljare till "Placera byarna på Umekartan?"

Det kommer mera pengar

Vilka tar tag i detta eller andra projekt för utveckling av vår lands-

Några glimtar från förr i tiden

Några glimtar bakåt i tiden om Degersjö, Innersjö och Mellansvartbäck, som vi egentligen ser som en enda by.

1789 fick förre bonden i Bjensjö, Johan Ersson, tillstånd att uppta krononybygget Degersjön. Han erhöll 30 frihetsår, det vill säga att han behövde inte betala skatt till kronan. Men det ålåg honom, liksom varje nybyggare, att bygga och odla för en viss summa varje år.

Johan Ersson, var född 1729, och alltså 60 år gammal då han blev nybyggare. Han hade då sålt sitt hemman i Bjensjö till en av sina söner. Johan Ersson dog 1799 vid 70 års ålder.

Flyttade från Gamm-Degersjö

Min farfars farfar, Olof Israelsson, som var bondeson från Overboda, gifte sig 1802 med Johan Erssons dotter, Charlotte Sophia, och övertog Degersjö nybygge 1803. Så småningom hade man odlat upp större areal mark i hemmanets västra del. Därför beslutade de som ägde hemmanet 1884 att flytta sina boningar till denna del, nuvarande Degersjö. Lindgrens och f d Tyko Anderssons gårdar är flyttade från Gamm-Degersjö.

Nybygge 1797

I Mellansvartbäck anlades första nybygget 1797. Där fick byn sin första butik 1890 hos Nikolaus Sandgren. Byns sista butik ägdes av Helge Bejegård i Degersjö, den upphörde 1967.

I Innersjö fanns en fäbod redan 1667 under Bjensjö. Bostället var fäbod under överstelöjtnantbostället på Böle. Det inköptes av major Stark 1673 för 70 dalar från Olof Larsson i Kasamark. 1933 köpte Alfred Lindén Bostället. Nu ägs det av Bengt Johansson.

Skolan byggdes 1913

Skolan i byn byggdes 1913. Där fanns då kök och kammare för lärarinns räkning. Skolan blev

indragen 1937 och skolbarnen då "förvisade" till Djäkneböle skola. Lokalen inköptes 1970 av byns EFS-förening. På de flesta gårdar fanns en bagarstuga dit man flyttade under sommaren.

Firade med Tomtebrus

Midsommar firades med vaka på Degerberget. Då hade man kaffe, bröd och Tomtebrus som blandades med vatten.

Elström fick vi till byn 1920 och

första telefonen togs i bruk 1931.

På 1940-talet fanns i byn 25 mjölkproducenter. I dag är antalet samma som när min farfars farfar 1803 övertog nybygget Degersjö, alltså en mjölkproducent, nämligen Bengt Johansson. Han är sjunde generationen mjölkbonde i vår släkt i Degersjö.

Sigvard Johansson
Degersjö

MIDSOMMAR-AFTON I BADVIKEN

Välkomna till millenniets sista midsommarfirande i badviken i Degersjö.

Vi dansar till århundradets bästa musik och umgås.

Musiken kör igång cirka 21.30.

Korvförsäljning, lotterier m m.

Varmt välkomna!

Byarna Runt
Degersjö Fritidsklubb

KLÄ STÅNGEN I GAMM-DEGERSJÖ

Ta en skön skogs promenad, eller åk i lövad skrinna till Gamm-Degersjö.

Avgång 13.00: vägbommen i Degersjö.

Vi klär midsommarstången, dansar, leker och umgås.

Försäljning av korv, kaffe, saft med "dopp".

Tävlingar med priser.

Välkomna!

Byarna runt
Degersjö Fritidsklubb

MIDSOMMARDAGEN I BADVIKEN

Ungdomsdisco
19.00 – 23.00

Alla discosugna barn och ungdomar är välkomna till badviken i Degersjö.

Försäljning av korv, godis m m.

Fri entré.

Byarna runt
Degersjö Fritidsklubb